פא מני ר"מ היא דאמר אין אדם מוציא דבריו • להקדש לבטלה דתניא (ערכין דף כ:) המעריך פחות מכן חדש ר"מ אומר עושין ערך דמיו דאדם יודע שאין ערך לפחות מכן חדש ומר ואמר לשם דמיס כמו אמר שאין עבד לאוי לא להקרבה ולא לגבין וכיון דבלשון הקדש אקדשיה גמר בדעתו להקדיש דמיו ואומר דמיו עלי: אי אמרת בשלמא ר"מ היא • וטעמא דאמר אין אדם מוציא מקדיש שהם שיקדיש לימכר אלא אם כן אין מוציא דבריו לבטלה הוא ומר אמר דמיו עלי וים להן עליו מעות הייב דמייב לתת דמיס דאדם יודע שאין גופו קדוש ואמר לשם דמיס: אלא אי אמרת רבנן • וטעמא דמקדיש שהם דבר שאין לאוי לגופו הקדישו לדמיו לימכר: בשלמא • בעבד איכא למימר שהמיה לדמיס קאי וה"ק הרי הוא קדוש לימכר אבל בשלמא מי איכא למימר שיהא קדוש לימכר וכי יש דמיס לבן חורין ומה מכירה יש בו אלא ר"מ היא ואלו דמשמע מלתא לדמי אלא מתוך שאינו מוציא דבריו לבטלה גמר בלבו ואמר דמי עלמי עלי • והייט דאמר הקדש־שמין אותו כעבד ואלא שימכר ובגבי עבד גמי אין רשות הגזברין עליו אלא מעות יש להן על הבעלים: ליפא כהנאי • מקדיש עבדו קדוש לו לא קדוש: מועלין בשערו • דוקא נקבו ולקמיה מפרש לה: אלא דכולי עלמא קדוש • לגמלר לדמיו אין מעילה בקרקעות • לגמרינן מעילה יחמת־חמת מתרומה מה תרומה בחלוט אף מעילה בהלוט במס' מעילה (דף יח:) וכתיב: כגזוז דמי • ואינו כמחובר לקרקע: יש דברים שבסס בקרקע • מחוברין לקרקע: ואינן בקרקע • דקי"ל אין נסבעין על הקרקעות ועל נפנים הלנו נסבעין בהולדת מקלת המעשה: מפרש לך • לשמור בקרקעי: אפילו פיגם • הא דקתני הכא לאין מועלין בשערו כל"מ היא: אשכוחי משכח • הלכך לאו כגזוז דמי דעדיין צריך לחיזורו: אפילו שמעתא דרב • המפקיר עבדו יצא לחירות: אמר רב סבי • בתמיהה ופריך הש"ס ואיהו רבי יוחנן מי לא אמר הכי ומאי תמהה תמיה: אלא מיימוס קמיס • למילתיה דרב סולה אלא כרב יוסף דאמרי קמיס דלא סיים בה משמיה דרב ולריך גם שחרור ולא פירשו לפנינו הא דאמרי' לעיל "דרב חייא בר אבין סיים בה משמיה דרב" ולריך גם שחרור": גר שמת • ואין לו יורשין וכל נכסיו הפקר: קנו עצמן • הן קודמין לכל אדם להחזיק בעצמן מן ההפקר: אבל אשתו אומר • קטנים אין להן יד לזכות בעצמן: מי כתב גם שחרור נאלו • מעתה להתיר בשריאלית הרי מתו בעליס: עבדו דגר בשטרו • ויקרא כלומר אין בהפקר מחיים, דעבד גמר לה־לה" מתנה יוכתב לה ספר" (דברים כד) "לו מופקה לא נתן לה" (ויקרא יט) הלכך מחיים אין לו תקנה בלא גם עבדו גמי לא בעי גם: אי"פ • ישראל שמת גמי לא יזכו בנכסיו בעבדיו דהא כלתמו הם: הפקיר עבדו • דהו ליכא נחלה לבניו: ומפ • לא ליבעי גם שחרור להפקיע מיסורו דהא מיס ליה, ובגיו לא זכו בהן מעולם: אין לו תקנה • כדמפרש לקמן דכיון דהפקירו פקע ממוניה מיניה ואיסורא הוא דפס לבעלים עליהן וכי מ יים אין לו ירושה להורים לבניו בגמ: בפירוש

הא מני ר"מ היא • דאמר אין אדם מוציא דבריו לבטלה ה"ג מסתברא דקתני סיפא וכן הוא שהקדיש עצמו "עושה ואוכל שלא הקדיש אלא דמיו" אמרת בשלמא ר"מ היא שפיר אלא אי אמרת רבנן היא בשלמא עבדו לדמי קאי אלא איהו, לדמי קאי? ולימא כתנאי: "המקדיש עבדו יאין מועלין בו רבן שמעון בן גמליאל אומר מועלין בשערו מאי לאו בהא קמיפלגי דרב סבר קדוש ומר סבר לא קדוש? ותסברא האי מועלין בו, ואין מועלין בו? האי קדוש, ואינו קדוש מיבעי ליה? אלא דכולי עלמא קדוש והכא בהא קמיפלגי דרב סבר עבדו כמקרקעי דמי ומר סבר כמטלטלי דמי, אי הכי, אדמיפלגי בשערו ליפלגו בגופו, אלא דכולי עלמא עבדו כמקרקעי דמי והכא בשערו העומד ליגזוז קמיפלגי מ"ס כגזוז דמי ומר סבר לאו כגזוז דמי, לימא הני תנאי כתנאי תנאי דתנן ר"מ אומר יש דברים שהם כקרקע ואינן כקרקע ואין חכמים מודים לו, ביצד: עשר גפנים טעונות מסרתי לך והלה אומר אינן אלא חמש ר"מ מחייב וחכמים אומרים כל המחובר לקרקע הרי הוא כקרקע ואמר ר' יוסי בר' חנינא 'עובים העומדות ליבצר' איכא ביניייהו: דרבי מאיר סבר 'כבצורות דמיון' ורבנן סברי לאו 'כבצורות דמיון': אפי' תימא דרבי מאיר עד כאן לא קאמר ר"מ התם אלא בעובים דכמה דקיימין מיכחש כחישי, אבל הכא כמה דקאי אשכוחי משכח; כי סליק ר' חייא בר יוסף אמר להאי שמעתא דרב קמיה דר' יוחנן, א"ל: אמר רב הכי? והא לא אמר הכי והאמר עולא אמר ר' יוחנן המפקיר עבדו יצא לחירות וצריך גט שחרור? המפקיר עבדו יצא לחירות וצריך גט שחרור? אמר רב כוותי' ואיכא דאמרי לא סיימה קמיה א"ל: ולא אמר רב 'צריך גט שחרור' ור' יוחנן לטעמיה דאמר עולא א"ר יוחנן המפקיר עבדו יצא לחירות וצריך גט שחרור. גופא אמר עולא אמר ר' יוחנן המפקיר עבדו יצא לחירות וצריך גט שחרור אתיביה ר' אבא לעולא "גר שמת ובמקום ישראל נכסיו והיו בהן עבדים בין גדולים ובין קטנים קנו עצמן בני חורין אבא שאול אומר "גדולים קנו עצמן בני חורין קטנים כל המחזיק בהן זכה" בהן זכה? אי מ"ל אמר מר כתב גם שחרור לאלו, אמר רבי דאמר מר כתב גם שחרור לאלו, אמר רבי דאמר מדרבנן כדלא גמרי אינשי שמעתא, וטעמא מאי? אמר רב נחמן: קסבר עולא עבדו דגר כי אשתו מה אשתו משתלחה בלא גם אי הכי אפי' ישראל נמי? אמר קרא והתנחלתם אותם לבניכם אחריכם לרשת אחוזה אי הכי המפקיר עבדו ומת נמי אלמה אמר אמימר המפקיר עבדו ומת, אותו העבד אין לו תקנה? דאמימר קשיא. אמר רבי יעקב בר אידי א"ר יהושע בן לוי הלכה כאבא שאול, אמר ליה רבי זירא לרבי יעקב בר אידי בפירוש

יוחנן פליג עליה התם דייק מדר' יהושע בן לוי דהלכה כרב פפי"):

*) [וע' סיעב עוס' מולין לז: ד"ה אמר רבא ותו' קידושין כג: ד"ה ומ"ד] מה

מני ר"מ היא • הכא מסמע דרב דלא כר"מ והא דאמר בפ"ק דערכין (דף כ:) האומר ערך כלי עליו ערך דמיו כר"מ וכן בפ' האומר מקבלי עלי (שם כ:) דתנן ערך ידי ורגלי עלי לא אמר כלום ואמר רב עלה עליו דמיה ומפרש לר"מ אליבא דר"מ קאמר ולא לא סבירא ליה ואמ"ג דבסוף פ"ק דסנהדרין (דף מו:) גבי הערכין המטלטלין מפרש רב באומר ערך כלי עלי כר"מ לא סבירא ליה הכי וכי הא גוונא אמרינן בריש אלמנה מזונות (כתובות דף ע:) דבעי למימר שמואל הכא דבסוף תנן וכתבתי יהודה אמ"ג דבסוף נערה שנתפתתה (שם מד:) אמר שמואל הלכה כאבא שאול: עבדא כמקרקעי דמי • ולכך אין מועלים בו דאין מעילה במחובר דבפ' הגהה (מעילה יח:) יליפינן מעילה חמת אמת מתרומה והא דאמרי' בפ' המוכר את הספינה (ב"ב עמ:) הקדש בור אלא מים מועלין בו ובמה שבתוכו לא כמו שפי' שם רבינו שמואל שהלגיע חפצא בבור דהא אין מעילה במחובר אלא כשעקר מן הבור חוליא ונהגה ממנה:

קטנים כל המחזיק בהן זכה בהן • דאין להן יד לזכות בעצמן וכן בפרק מי שמת (ב"ב קמו:) גבי פלוגתא דזכין לקטן ואין זכין לגדול ואמ"ג דאין ליה זכיה במילתא כדאמרינן בהגזילן (לקמן מז:) הייט מדרבנן מפני דרכי שלום והכא לא שייך הכא טעמא דר"ח (ר"ח) בפרק לולב וערבה (סוכה מו:) אמר לא ליקני אינש לולבא ליטקא בי"ט דאסור ליטקא מקני קני לקטיי לא מקני וליכא למימר דהתם בפיקח כגון גרוס וזרקו אגוז וטעו דהא בפ"ק דקידושין (דף כב:) בהאומ עובדא דא"ל שלוח לי מסגאי מסמע דהוה בו דעת וקאמר התם איכא דאמרי קטן הוה וי"ל דדעת אחרת מקנה אותן שאני* **וכי** מי כתב גם שחרור לאלו • אלמא לא בעי גם להחיר בבת חורין והייט כשמואל דאמר מי שאין לו רשות רבו עליו אינו עבד ונטעמא דאבא שאול בקטנים דחשיב רשות רבן עליהן כיון שאין להן יד בעצמן:

אלמה אמר אמימר כו' וא"ת מאי אמר אמימר הכי הא כי ס"ם דשמואל תקשי דאמימר וי"ל דהא לא קשיא ליה משום דשמואל מגאי היא בפרק החולין (יבמות מח:) ובפרק בתרא דגיור (דף סב:) אבל הא קשיא ליה מ' אחיא דאמימר דאמ' כר' יוחנן דביה ולהכי נמי לא מצי למיפרך לאמימר מדרבנן דאבא שאול דאיהו מוקי להו בההוא מגאי דאיתי ליה דשמואל אבל אמר דאמר כההוא מגאי דפליג עלייהו וסבר דלדידיה צריך גט שחרור ואין לו תקנה:

הלכה כאבא שאול • אומר ר"מ דהלכה כריב"ל לגבי רבי יוחנן דמוכח בפרק בתרא דמגילה (דף כז:) דאמר טוביה דרב פפי מסתברא דאמר ריב"ל בית הכנסת מותר לעשותו בית המדרש ואמ"ג דר' יוחנן פליג עליה התם דייק מדר' יהושע בן לוי דהלכה כרב פפי"):

*) [וע' סיעב עוס' מולין לז: ד"ה אמר רבא ותו' קידושין כג: ד"ה ומ"ד] מה

[דף מ.] לקמן דכיון דהפקירו פקע ממוניה מיניה ואיסורא הוא דפס לבעלים עליהן וכי מ יים אין לו ירושה להורים לבניו בגמ: בפירוש

בטיתתבלא גם פי' אין הפקר דלאחר מיתה דומה להפקר דמחיים דעבר איתקש לאשה דנמר לה לה דכתיב אי דאשה לא נתן לה וכתיב וכתב לה ספר כריתות מה אשה אינה יוצאה מחיים בלא גם ולאחר מיתה יוצאה ה"ה דבי נמי עבד: אי הכי ישראל נמי אמר קרא והתנחלתם אותם לבניכם אחריכם אבל גר שאין לו ירושים יוצא בטיתת רבו א"ר יעקב בר אידי אריב"ל הלכה כאבא שאול דאמר קסנים כל הקודם בהן זכה ולאחר מיתה יוצאה ה"ה דבי בעצמן גר: הייא בר אבא א"ר יוחנן אין הלכה כאבא שאול והלכתא כאבא שאול דהכי אמרי' בפ"ק דקידושין רב יהודה הנדוראה גר שאין לו ירושים והה הלש על מר זוטרא לשולי ביה חזייה דחקיף ליה עלמא טובא אמר ליה לעבדיה שלוף לי מסגאי ואסמיגהו לגו ביתאי איכא דאמרי גדול דנה זה פירש לטיתה וזה פירש לעבדות ואיכא דאמרי קטן הוה וכאבא שאול דאמרי קטן הוה וכאבא שאול דאמר קטנים כל הדמחזיק בהן זכה: הגיה

עין משפט נר מצוה

סו א מיי' פ"ו מהלכות ערכין הל' כ סמג עשין קלב:

סז ב מיי' פ"ה מהלכות מעילה הל' י:

סח ג מיי' פ"ה מהל' מעילה הל' ד סמג עשין לה טוש"ע מ"מ סימן לה סעיף ב:

סט ד מיי' פ"ה מהל' מעילה הל' י:

ע ה מיי' פ"ב מהל' זכייה ומתנה יז סמג עשין פב טור ש"ע י"ד סי' רסז סעיף סה ובוש"ע מ"מ סי' עה סעיף כט:

תת נוסח/מבנה

נסיון להשיב המקדיש דבריו (אחר הבנאה) כאחר תנאים

מבנה

נסיון לבאות ביאור הדומה לנגעים הדומים לבגדי (ואחר הבא דומה)

מבנה

(כתובות כה:) מיאוס לגור קבר עם שמואל דף ל"ד לא. (יחולק)

נוסח

המפקיר את עבדו — יצא לחירות - מה דין הגר שחרור

מבנה

להקל על מצבה המאא ומתן של הגא (עין אורות)

△ - קטיא

▽ - תשובה

"קטנים"

ס"א ואכא

תוספות רי"ד

וכן אמר עולא א"ר יוחנן המפקיר עבדו יצא לחירות וצריך גט שחרור איתיביה ר' אבא לעולא גר שמת ובמקום ישראל את נכסיו והיו בהן עבדים בין גדולים בין קטנים קנו עצמן בני חורין אבא שאול אומר גדולים קנו עצמן ב"ה קטנים כל המחזיק בהן זכה בהן זכה וכי מי כתב גם לחירות לאלו: אמר רב נחמן קסבר עולא עבדו דגר שאתו כאשתו מה אשתו נשתלחת בלא גם אף עבדו משתלחים

מבנה

▲▼ ר' בסיס הלכה הפוכות את לפסיק כאבא שאול הגרון יעבדו הקטנים של גר שמת

▽ בטני הפסיק ריבא שאול שאלות - הסיבות אי מכללא